

20 besöksmål i Platåbergens Geopark

En tidsresa genom 1700 miljoner år – sevärdheter
som berättar om jordens historia.

ETT STYCKE JORDHISTORIA

EN TIDSRESA GENOM 1700 MILJONER ÅR

Geologi är historia. Jordens historia. Genom att besöka geologiska platser i plåtåbergsskaps- landskapet kan du resa bakåt i tiden – många, många miljoner år. Varje plats är en pusselbit, och tillsammans berättar bitarna en historia som börjar för 1700 miljoner år sedan. Från urtida bergskedjor, via grunda tropiska hav, till vulkanutbrott och istid. Pusselbitarna finns därute, i landskaps- kapet. Vill du upptäcka dem och följa med på tidsresan?

Foto: Jesper Anheide

JORDEN GER LIV

DE FÖRSTA SAMHÄLLENA

Vad betydde bergen och jorden för de första människorna i plåtåbergsskaps- landskapet? Megalitgravar, stora vikingagårdar, kloster, kungar, blodiga makt- strider och svenska korsriddare. Plåtåbergsskaps- landskaps- området har varit scen för viktiga händelser i svensk historia. Den bördiga jorden och bergen var anledning till att stora gårdar och samhällen växte fram just här.

Foto: Plint Agency

Foto: Kinnekulle Hembygdsförening

STENEN SOM LEVEBRÖD

MÄNNISKORNA OCH BERGEN SOM RESURS

Stenbrott, kalkbränning, kvarnstensgruvor, stenhuggerier – människorna i plåtåbergslandskapet har i alla tider haft ett ekonomiskt och emotionellt band till bergen. Utan bergen hade man inte kunnat bygga en av Sveriges äldsta stenkyrkor i Varnhem. Utan bergen hade inte munkarna i Lugnås börjat hugga ut kvarnstenar. Bergen har varit, och är fortfarande, en viktig resurs.

Foto: Jesper Anhede

BERGEN LEVER

NATUR OCH FRILUFTSLIV PÅ BERGEN IDAG

Orkidéer på alvarmarker. Hjortar på fälten, Lövs kogar i sluttningarna. Pilgrimsfalk i branterna. Trandans på slätten. Kulturlämningar i skogarna. Där ibland finns vi; till fots, på cykel, vid sjön. Som boende och som besökande. Hur lever du med bergen?

Välkommen till Platåbergens Geopark

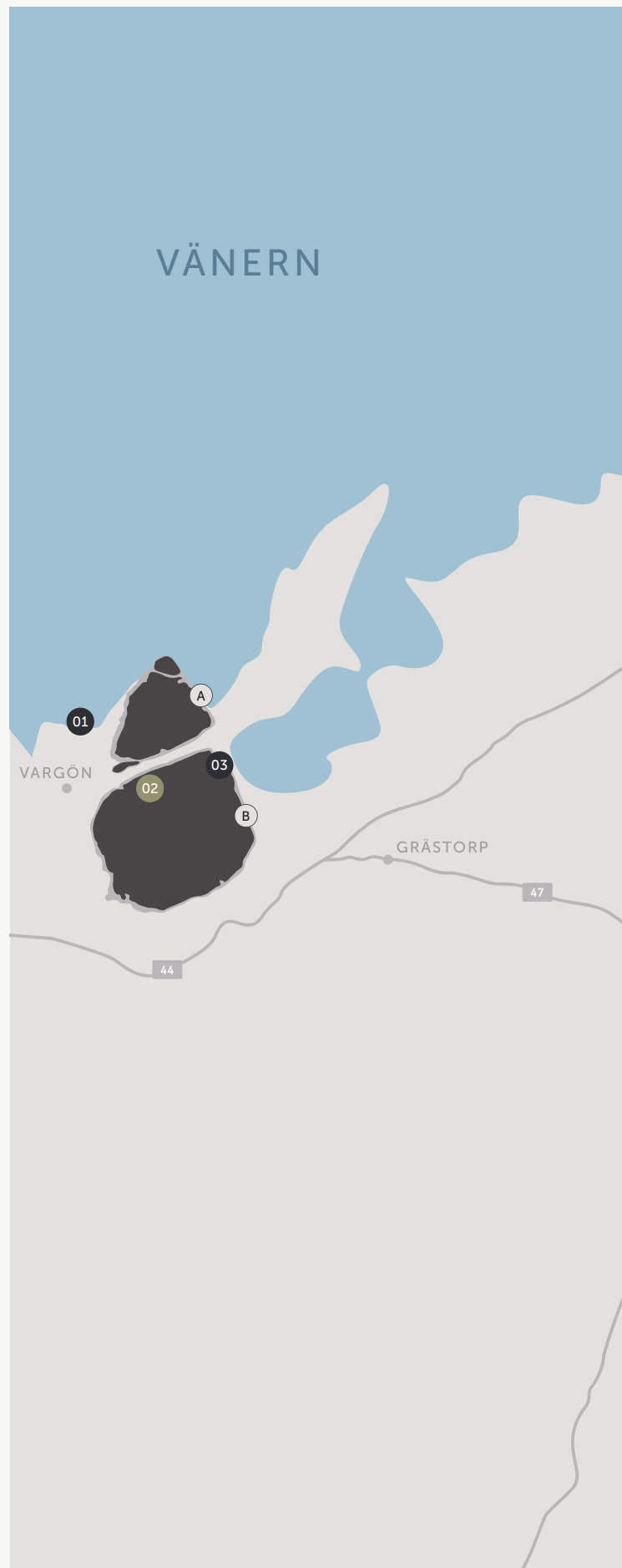
En geopark är ett område med en geologi som är av internationell betydelse - något som är unikt i världen. Platåbergslandskapet i Västergötland är ett sådant område! Här finns 15 platåberg, men även peneplanet - urbergsytan som platåbergen vilar på - samt kvartärgeologiska istidsavsättningar och ett rikt kulturhistoriskt landskap.

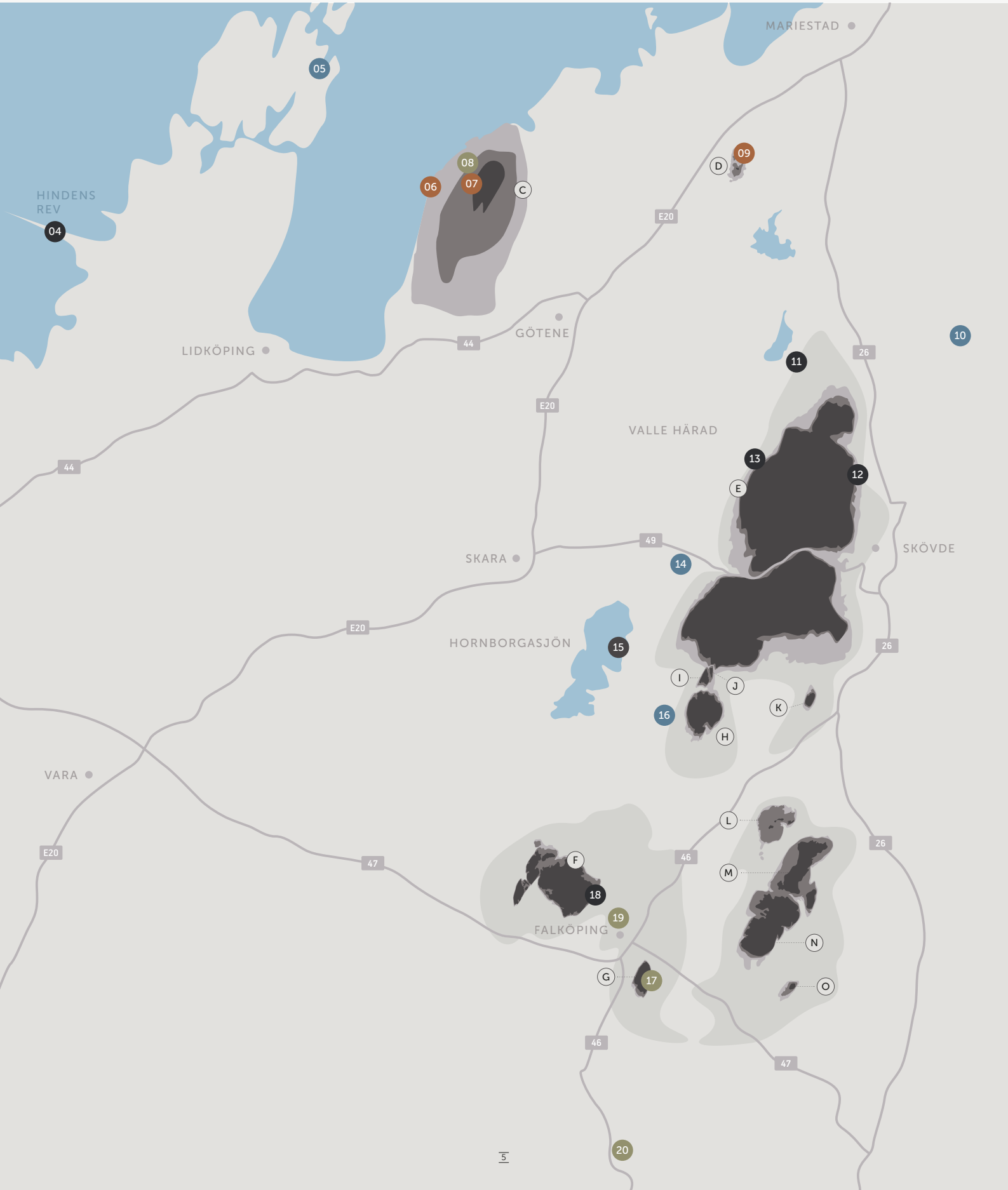
En geopark berättar om sambanden mellan geologi, biologi, människor och kulturhistoria. Som besökare och boende i Platåbergens Geopark kan du lära dig mer om bergen och dess omgivningar och uppleva vindlande historiska berättelser och skeenden genom vandringsleder, utställningar, dramatiseringar, guidade visningar och med hjälp av spännande vr-teknik och animeringar!

Platåbergens Geopark sträcker sig över nio kommuner; Trollhättan, Vänersborg, Grästorp, Lidköping, Götene, Skara, Mariestad, Skövde och Falköping. Målet är att etablera Sveriges första Unesco Globala Geopark - en kvalitetsstämpel och ett bevis på att natur- och kulturmiljöerna runt om oss är värda att uppmärksammas internationellt. Platåbergen kan bidra till en gemensam identitet i området och ge lokalbefolkningen en ökad stolthet över sin bygd.

PLATÅBERGEN I VÄSTERGÖTLAND

- A. Halleberg (Trollhättan, Vänersborg, Grästorp)
- B. Hunneberg (Trollhättan, Vänersborg, Grästorp)
- C. Kinnekulle (Götene)
- D. Lugnåsberget (Mariestad)
- E. Billingen (Skövde, Skara)
- F. Mösseberg (Falköping)
- G. Ålleberg (Falköping)
- H. Brunnhemsberget (Falköping, Skövde)
- I. Tovaberget (Falköping, Skövde)
- J. Myggeberget (Falköping, Skövde)
- K. Borgundaberget (Skövde, Falköping)
- L. Plantaberget (Falköping, Tidaholm)
- M. Varvsberget (Falköping, Tidaholm)
- N. Gerumsberget (Falköping, Tidaholm)
- O. Gisseberget (Tidaholm)

01

PENEPLANET VID NORDKROKEN

– Sveriges äldsta landskap

Vargön
58°23'11.2"N 12°24'27.9"E

06

RÅBÄCKS MEKANISKA STENHUGGERI

– Årets arbetslivsmuseum 2018

Kinneulle
58°36'23.1"N 13°20'50.1"E

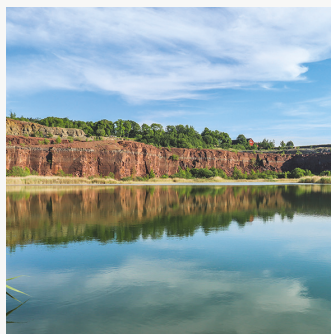

02

KUNGAJAKTSMUSEET OCH GEOLOGISTIGEN VID BERGAGÅRDEN

– Ett spännande upplevelsecentrum

Hunneberg
58°20'51.6"N 12°25'54.2"E

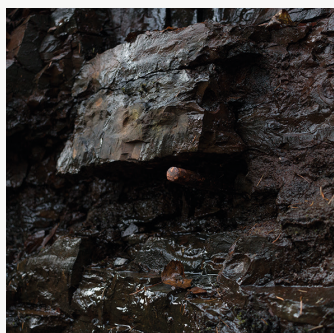

07

STORA STENBROTET

– Götenes eget Grand Canyon

Kinneulle
58°36'36.6"N 13°23'26.9"E

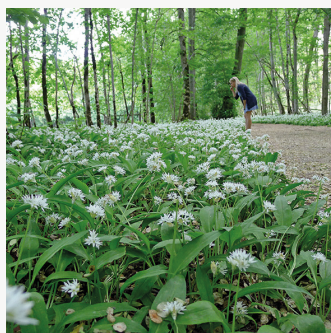

03

GYLLENE SPIKEN

– En geologisk referenspunkt

Hunneberg
58°21'45.9"N 12°29'52.2"E

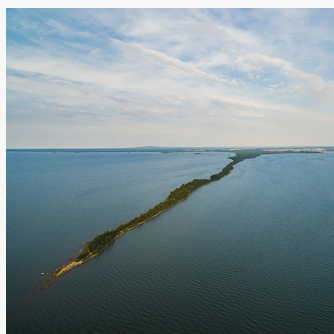

08

MUNKÄNGARNAS NATURRESERVAT

– Ett paradis för naturälskare och fotografer

Kinneulle
58°36'45.2"N 13°23'06.4"E

04

HINDENS REV

– Då istiden tog slut

Lidköping
58°34'24.6"N 12°54'46.0"E

09

LUGNÅS QVARNSTENSGRUVA

– Ett besök under berget

Lugnåsberget
58°37'32.5"N 13°43'57.5"E

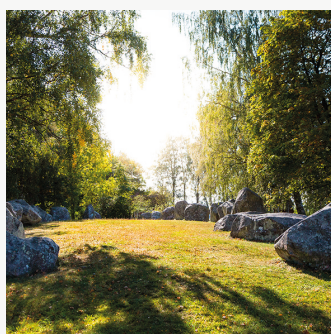

05

KÅLLANDSÖ OCH LÄCKÖ SLOTT

– Barockslott vid Vänern

Lidköping
58°40'36.3"N 13°13'11.9"E

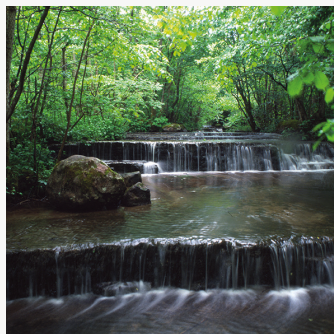

10

ASKEBERGA SKEPPSSÄTTNING

– Gigantiska stenblock i mäktig formation

Tidan
58°34'32.2"N 13°59'02.9"E

11

SILVERFALLET

– 60 meter högt vattenfall

Karlsfors
58°29'34.7"N 13°44'41.7"E

16

EKORNAVALLEN

– Fornlämningar från tre tidsåldrar

Broddetorp
58°16'44.1"N 13°36'15.1"E

12

RYDS GROTTO

– Diabaspelare och milsvid utsikt

Skövde
58°25'51.7"N 13°49'20.6"E

17

ÅLLEBERG

– Vårt högsta platåberg

Falköping
58°08'13.2"N 13°36'04.5"E

13

VALLE HÄRAD

– Ett varierat och böljande landskap

Skövde/Skara
58°26'53.1"N 13°42'39.4"E

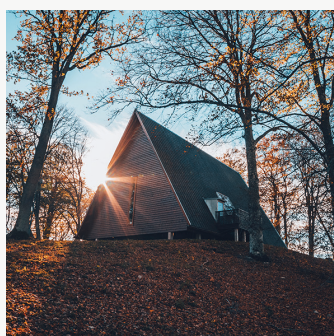

18

MÖSSEBERGS UTSIKTSTORN

– Västgötslättens Eiffeltorn

Falköping
58°11'04.3"N 13°32'28.5"E

14

KATA GÅRD

– Berättelsen om de kristna vikingarna

Varnhem
58°23'00.4"N 13°39'22.7"E

19

FALBYGDENS MUSEUM

– Falbygden's rika kulturarv

Falköping
58°10'07.0"N 13°33'09.9"E

15

HORNBORGASJÖN

– Den stora fågelsjön

Broddetorp
58°19'27.8"N 13°35'13.8"E

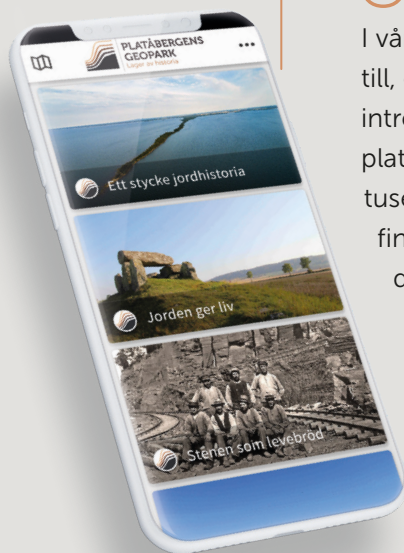

20

EKEHAGENS FORNTIDSBY

– Välkommen till forntiden

Åsarp
58°01'56.2"N 13°33'27.0"E

Upptäck Plåtåbergens Geopark och lär dig mer om jordens spännande historia. I vår app kan du läsa mer om, och hitta till, över hundra besöksmål av geologiskt intresse. Res i tiden genom att besöka unika platser som berättar jordens historia sedan tusentals miljoner år tillbaka. pusselbitarna finns därute, i landskapet. Vill du upptäcka dem och följa med på tidsresan?

Skanna för
att ladda ner
appen!

Denna trycksak är producerad med bidrag från:

Åse Viste
Sparbank

Swedbank

Sparbanksstiftelsen
Alfa

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

PLATÅBERGENS
GEOPARK
Lager av historia

www.platabergensgeopark.se
facebook & instagram: @platabergensgeopark